

LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

19.4.2017

94/03.00.00/2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 16.3.2017

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä tehdyn Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä tehdyn Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Farossa, Portugalissa lokakuussa 2005 allekirjoitettavaksi avatun kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä tehdyn Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen.

Yleissopimus on innovatiivinen ja kaikista aiemmin solmituista sopimuksista poikkeava, koska se nostaa kohteiden sijaan keskiöön yksilöt ja yhteisöt ja korostaa aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä yhteisenä ja arvokkaana voimavarana. Päähuomio ei kohdistu kulttuuriperinnön suojeluun, vaan siihen kuka voi osallistua kulttuuriperinnön määrittelyyn ja siihen, miten kulttuuriperintö voi toimia yhteisenä voimavarana. Yleissopimus ei luo täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia eikä sen voimaansaattaminen edellytä välittömiä lainsäädäntömuutoksia. Yleissopimus tuli voimaan 1. päivänä lokakuuta 2011. Siihen on liittynyt 17 maata lokakuuhun 2016 mennessä.

Esityksen mukaan Suomen kansallinen lainsäädäntö täyttää yleissopimuksen määräysten asettamat vaatimukset. Lainsäädäntöön ei siten kohdistu välitöntä muutostarvetta. Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia valtion talousarvioon eikä julkistalouteen, ei myöskään välittömiä organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Yleissopimuksen tavoitteiden toteuttaminen merkitsee pidemmällä tähtäimellä uudenlaisia painotuksia viranomaisten tehtäviin ja toimintatapoihin sekä yhteistyöhön yli sektorirajojen. Esitys ei ole suoraan riippuvainen aluehallintouudistuksesta, mutta aluehallintouudistus vaikuttaa kuitenkin välillisesti esitykseen. Viranomais- tai julkisia hallintotehtäviä hoitavien tahojen toimivallan muutokset johtavat siihen, että toimivaltaisen viranomaisen noudatettavaksi tulisivat tämän yleissopimuksen määräykset.

Maakuntien liitot vastaavat alueiden kehittämisestä ja maakuntakaavoituksesta. Maakuntakaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kiinnitettävä erityisesti huomiota mm. maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen.

Suomen kansallinen lainsäädäntö täyttää jo nykyisellään yleissopimuksen määräysten asettamat vaatimukset, eikä Lapin liitolla ole huomautettavaa hallituksen esityksestä eduskunnalle kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä tehdyn Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

LAPIN LIITTO

Mika Riipi
maakuntajohtaja

Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja